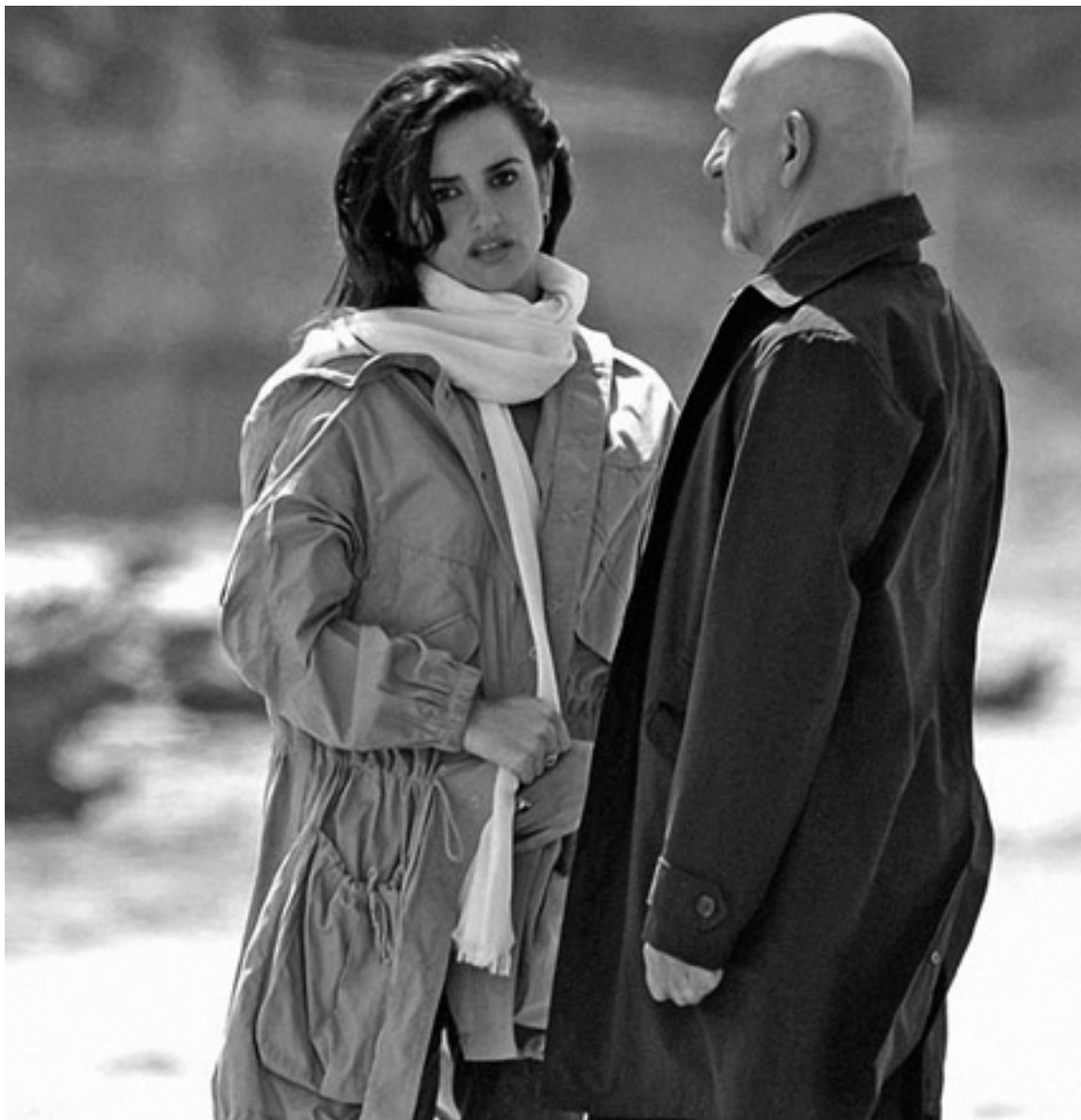

Na Pe, coixeta cubana

Guillem Sans Mora

Elegy

El director francès d'origen grec Costa-Gavras presideix aquest any el jurat del Festival Internacional de Cine de Berlín, que fa 58 anys: deu dies de cine sense aturall que comencen el 8 de febrer. El director, president de la Cinemateca Francesa, és un dels autors més destacats del cinema polític des dels anys seixanta. Amb l'autor de pel·lícules com *Missing* (1982), esfereïdora cinta sobre els desapareguts del cop de Pinochet, com a president, és d'esperar que aquesta Berlinale reparteixi molts Óssos d'Or i d'Argent a títols "compromesos". Ho haurem de veure.

La representació espanyola a concurs serà una pel·lícula de producció americana, *Elegy*. La catalana Isabel Coixet dirigeix aquesta adaptació d'una novel·la de Philip Roth amb Penélope Cruz, Ben Kingsley i Dennis Hopper en els principals papers.

Coixet ja havia participat a concurs a Berlín el 2002 amb *My Life Without Me*, un dels seus lacrimògens melodrames suïcides. Veurem com n'és de lacrimògena aquesta pel·lícula nova de títol tan melancònic. Kingsley hi interpreta un home madur que té una relació amb la seva alumna cubana, Na Pe.

França té, com és tradicional, més d'un títol a competició, i pel que sembla, d'arguments similars. Aquest any es presenta *Julia*, d'Erick Zonca. El director que va debutar amb *La vida soñada de los ángeles* torna amb una cinta rodada als Estats Units i Mèxic, un *thriller* protagonitzat per Tilda Swinton. L'actriu anglesa hi interpreta una dona de quaranta anys que en una reunió d'alcohòlics anònims coneix una jove mexicana i accepta segrestar el seu fill de 8 anys, de qui li han retirat la custòdia.

Un argument fort, com el de *Lady Jane*, de Robert Guédiguian, una història rodada a la ciutat preferida del director, Marsella. També és un *thriller* amb menors segrestats. El tema dels segrestaments de menors sembla una constant d'aquesta Berlinale 2008, no només de les contribucions franceses, perquè també és el tema de *Gardens Of The Night*, una coproducció entre Gran Bretanya i els EEUU dirigida per Damian Harris. Conta la història de dos nens segrestats durant nou anys, i John Malkovich és el protagonista adult de la cinta.

D'altres pel·lícules a concurs no hi ha encara pràcticament cap informació. És el cas de *Happy-Go-Lucky*, del britànic Mike Leigh. O de la italiana *Caos calmo*, de la qual només sabem que és una adaptació del *best seller* de Sandro Veronesi amb Nanni Moretti com a protagonista.

De la representació alemanya, tradicionalment nombrosa per allò de promocionar el cinema autòcton, es pot esperar qualsevol cosa. Si hi ha alguna pel·lícula bona, cosa que hem de dubtar en vista del que hem vist els darrers anys, segurament que no serà *Kirschblüten*, ("flors de cirerer"), dirigida per la icona feminista germana Doris Dörrie, autora d'avorridíssimes novel·les pseudofeministes, pèssimes comèdies alemanyes i muntatges d'òpera de vergonya aliena, com el *Turandot* que va fer fa un parell d'anys a la Staatsoper de Berlín, amb un escenari ple d'ossos, com el premi de la Berlinale. Però no siguem tan dolents, qui sap, primer l'hem de veure.

Dels Estats Units torna, això sí, Paul Thomas Anderson, Ós d'Or l'any 2000 per *Magnolia*. La seva nova pel·lícula es diu *There Will Be Blood*, adaptació d'una novel·la d'Upton Sinclair titulada *Oil*. Daniel Day-Lewis hi interpreta un empresari miner que es converteix en un magnat del petroli als EUA de principis del segle XX. Promet.

Les pel·lícules que hem esmentat fins ara són quasi totes estrenes mundials a Berlín, però a com-

petició n'hi ha alguna que ja s'ha vist al seu país d'origen i, sincerament, no és d'esperar que s'endugui cap premi. És el cas de *Katyn*, del veterà director polonès Andrzej Wajda, vista ja a Polònia la passada tardor. És una reconstrucció històrica de la matança d'oficials polonesos al bosc de Katyn per part de l'Exèrcit Roig a la Segona Guerra Mundial, un tema mític per a la història polonesa.

Esperem que Costa-Gavras, per molt que li agradi el cinema polític i dit de denúncia, no tingui la cara de premiar una pel·lícula com *S.O.P., Standard Operating Procedure*. ¿Com ho podem dir, si no l'hem vista? Després de set Berlinales, hom aprèn una certa intuïció. Aquesta pel·lícula va d'Abu Ghuraib, la presó de les tortures americanes a Bagdad. ¡Quina peresa! Un conyàs de tema. La Berlinale, per allò de voler mostrar que som bones persones i denunciem els horrors del món per tenir la consciència tranquil·la, com si el cinema hagués de servir per a alguna cosa i no pogués ser pur entreteniment, ja va premiar fa dos anys Michael Winterbottom amb l'Ós d'Or al millor director per la insuportable *The Road To Guantánamo*, un videoclip espantós.

Per això, per si ens hem d'empassar pel·lícules massa dolentes a competició, tenim una meravellosa retrospectiva sobre Luis Buñuel i una altra de Francesco Rosi, qui rebrà el premi honorífic d'aquesta edició. *Un chien andalou* (1929), l'ull de vaca tallat del surrealista parisenc, es presentarà quatre vegades seguides al teatre Volksbühne amb quatre músiques contemporànies diferents. ¿Per què, si Buñuel no hi va posar cap música? És igual, la qüestió és veure i tornar a veure Buñuels, amb o sense músiques. La retrospectiva projectarà 32 pel·lícules del mestre aragonès, algunes d'elles en versió restaurada. ¡Que bé, Buñuel! Si ens hem d'empassar Guantánamos i coses de consciència social, sempre tindrem el consol del mestre. ■

Un chien andalou